

Piezīmes un atsauces valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1381
Sugas nosaukums	<i>Dicranum viride</i>
Eksperts	Linda Uzule
Darbs pabeigts	25.06.2024.
Vispārējās piezīmes	<p>Zaļā divzobe ir Holarktikas reģionam raksturīga lapu sūna, kura sastopama Ķīnā, Kaukāza reģionā, Krievijā, Korejā, Japānā, Ziemeļamerikā, Eiropas ziemeļu un centrālajā daļā, tai skaitā Norvēģijā un Baltijas jūra reģionā, ļoti reti Eiropas rietumu daļā (Latvijas Dabas., 2021).</p> <p>Zaļā divzobe ir divmāju suga un sporofitus veido reti, tā pamatā vairojas veģetatīvi ar lūstošiem lapu galiem, kas ir galvenā sugas noteikšanas pazīme dabā. Visbiežāk aug noēnotos vecos mežos kā epifīts uz lapu kokiem, retāk uz skujkokiem, retos gadījumos suga var būt sastopama arī uz smilšakmens atsegumiem, akmeņiem un augsnes. Latvijā zaļā divzobe ir izplatīta nevienmērīgi visā valsts teritorijā, tomēr lielākā daļa atradņu koncentrējas valsts austrumu daļā, savukārt Kurzemē atradņu skaits ir ievērojami mazāks (Latvijas Dabas., 2021).</p> <p>Latvijā laikā no 1919. līdz 1961. gadam sugai zināmas divas atradnes, savukārt pēc 1975. gada suga konstatēta vēl 132 atradnēs (Oļehnoviča un Strazdiņa, 2023). Zaļā divzobe Latvijā tiek monitorēta, 2021. gadā veikts sugas monitorings 15 teritorijās, no kurām sešās teritorijās novērota pieaugoša populācijas tendence, astoņās teritorijās sugas stāvoklis novērtēts kā stabils, savukārt divās teritorijās populācijas stāvoklis vērtēts kā neskaidrs (Latvijas Dabas., 2021).</p> <p>Latvijas pirmajā ziņojumā Eiropas Komisijai 2001. - 2006. g. minēts aptuvens sugas atradņu skaits, nekāds monitorings tolaik vēl nebija uzsākts – minēts, ka Latvijā zināmas 15 - 20 atradnes. Latvijas otrajā ziņojumā Eiropas Komisijai par 2007. – 2012. gadu zaļās divzobes vērtējums izteikts koku skaitā – ziņojumā minēti 80 – 200 koki, bet trešajā zinojumā par 2013. – 2018. gadu zaļās divzobes populācija Latvijas teritorijā novērtēta ar 1,13 m² (Article 17, 2024).</p>

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	Na
	Popunit	Na
	Min	Na
		Nav pieejama informācija par sugas populācijas vērtējumu laika periodā ap 1990. gadu.
	Max	Na
		Nav pieejama informācija par sugas populācijas vērtējumu laika periodā ap 1990. gadu.
HDV	Popunit	loc.

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Quality & Date	M (2006)
	Min	15
	Max	20
	Trend period	1993-2006
	Trend	=
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Habitat period	M (2005)
	Trend	-
	Popunit_final	na
	Min_final	na Latvijas pirmajā ziņojumā Eiropas Komisijai 2001. - 2006. g. minēts aptuvenš sugas atradņu skaits, nekāds monitorings tolaik vēl nebija uzsākts – minēts, ka Latvijā zināmas 15 - 20 atradnes. Latvijas otrajā ziņojumā Eiropas Komisijai par 2007. – 2012. gadu zaļās divzobes vērtējums izteikts koku skaitā – ziņojumā minēti 80 – 200 koki, bet trešajā ziņojumā par 2013. – 2018. gadu zaļās divzobes populācija Latvijas teritorijā novērtēta ar 1,13 m ² (Article 17, 2024). Līdz ar to dati nav savstarpēji salīdzināmi.
	Max_final	na Latvijas pirmajā ziņojumā Eiropas Komisijai 2001. - 2006. g. minēts aptuvenš sugas atradņu skaits, nekāds monitorings tolaik vēl nebija uzsākts – minēts, ka Latvijā zināmas 15 - 20 atradnes. Latvijas otrajā ziņojumā Eiropas Komisijai par 2007. – 2012. gadu zaļās divzobes vērtējums izteikts koku skaitā – ziņojumā minēti 80 – 200 koki, bet trešajā ziņojumā par 2013. – 2018. gadu zaļās divzobes populācija Latvijas teritorijā novērtēta ar 1,13 m ² (Article 17, 2024). Līdz ar to dati nav savstarpēji salīdzināmi.
	Trend 1993–2006	na
CV	Date	2013-2018
	Popunit	grids 1x1
	Min	na
	Max	na
	Value	47
	Type	estimate
	Popunit_alt	area
	Min_alt	na
	Max_alt	na
	Value_alt	1,13
	Type_alt	estimate
	Method	completeSurvey
	Trend period	2007-2018
	Trend	S
	Mag_min	na
	Mag_max	na

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Method	completeSurvey
	Habitat period	2007-2018
	Trend	U
	Method	completeSurvey
	Popunit_final	Kvadrātcenimetri Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m ² vai cm ² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022). Koku skaits nav objektīvs rādītājs šīs sugas populācijas novērtējumam, jo uz viena koka var būt ļoti atšķirīgs sugas projektīvais segums. Cm ² ir visobjektīvākais veids, lai novērtētu sugas populāciju dinamiku un izmaiņas laika gaitā (Latvijas Dabas., 2021).
	Min_final	21 990 Aprēķinos izmantoti dati no Latvijas Dabas fonda 2021. gadā veiktā monitoringa (Latvijas Dabas., 2021), pieejamā informācija no jaunizstrādātajiem dabas aizsardzības plāniem, kā arī informācija no DDPS “Ozols”.
	Max_final	91 070 Aprēķinos izmantoti dati no Latvijas Dabas fonda 2021. gadā veiktā monitoringa (Latvijas Dabas., 2021), pieejamā informācija no jaunizstrādātajiem dabas aizsardzības plāniem, kā arī informācija no DDPS “Ozols”.
	Trend 2007–2018	U (nezināms)
	Dati_FRR	
REF	Area	na
	Period	na
HDV	Area	47970
	Quality & period	M (2006)
	Trend	=
	Magnitude	na
	Area_final	na
	Trend 1993–2006	na
CV	Area	2681
	Period	2007-2018
	Trend	S
	Trend_method	completeSurvey
	Area_final	9376 Zaļās divzobes izplatības areāls ir 9376 km ² (skatīt 1. pielikuma 1. attēlu). Izplatības areāls noteikts 10 x 10 km kvadrātu tīklā (koordinātu sistēma ETRS89-LAEA, ESPG:3035), izmantojot Biotopu direktīvas 17.panta ziņojuma Range tool (izmantojot gap distance 4).

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Trend 2007–2018	U
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	na
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	na
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na

Literatūra un informācijas avoti

Article 17 web tool. Species assessments at EU biogeographical level. *Dicranum viride*. Skatīts 15.06.2024.

Pieejams:

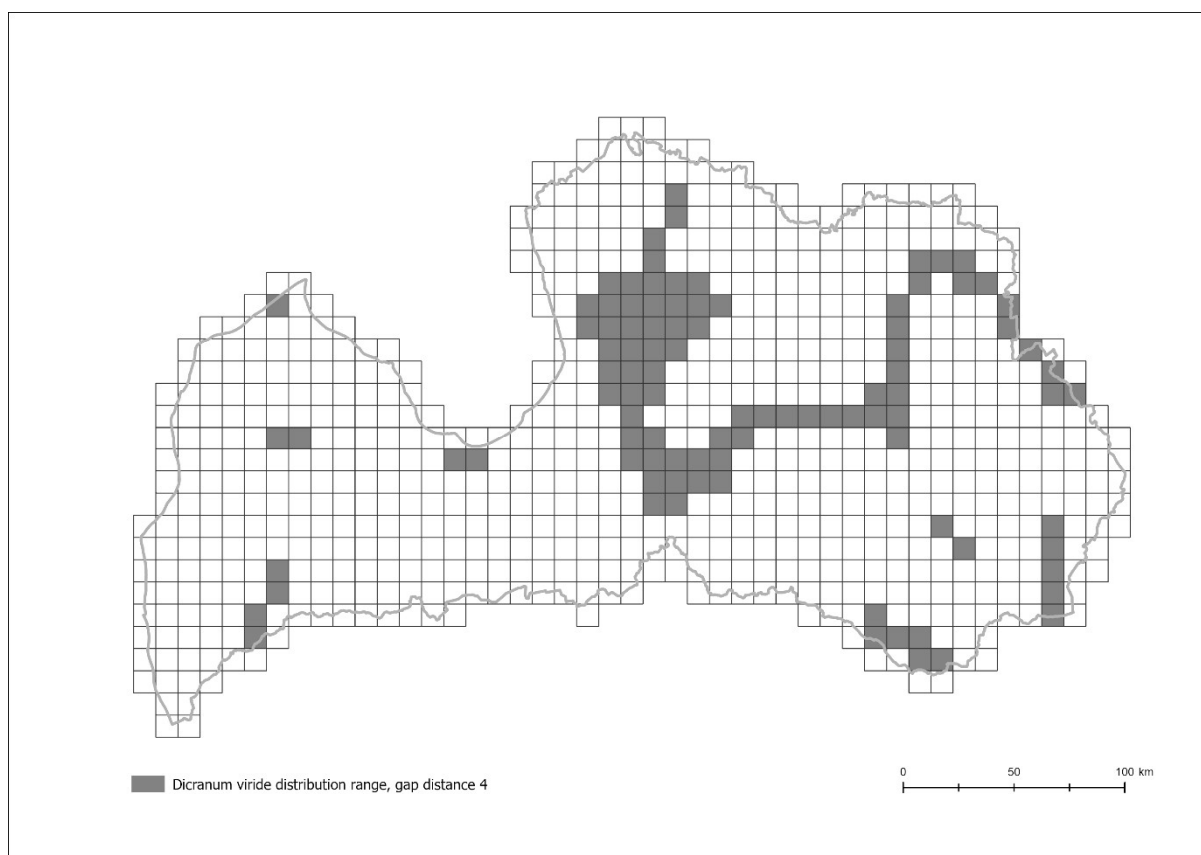
[https://nature-](https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/summary/?period=1&group=Non-vascular+plants&subject=Dicranum+viride&region=BOR)

[art17.eionet.europa.eu/article17/species/summary/?period=1&group=Non-vascular+plants&subject=Dicranum+viride&region=BOR](https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/summary/?period=1&group=Non-vascular+plants&subject=Dicranum+viride&region=BOR)

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Oļehnoviča, E., Strazdiņa, L. 2023. Taksona novērtējuma forma, izmantojot IUCN kritērijus un vadlīnijas. *Dicranum viride*. 16 lpp.

1.attēls. Zaļās divzobes izplatības areāls (karti sagatavoja: L. Zilvere, 2024)